

ኩቱባት ኮሮና ካብ ውሽባ-ለብዒ ሕድገት ይወሃቦም

ክልቲኡ መርፍእ ወይ ምሉእ ክታቦት ኮሮና ዝወሰዱ ካብ ሕጂ ንንጹው ኣብ ውሽባ ለብዒ ክኣትው ኣየድልዮምን ኢዩ። ቀዳማይ መርፍእ ዝተኸተቡ፡ ካብ ዝኸተቡ ካብ ሰለስተ ሳምንታት ክሰብ 12 ሳምንታት ምስ ዘሕልፉ ንክይውሹቡ፡ ማለት ብሰንኪ ለብዒ ካብ ምውሻብ ሕድገት ይወሃቦም፡ እዚ ግና ድሕሪ ምስ ዝተላብዐ ሰብ ምቕራቦም ካብ ሳልስቲ ክሰብ ሻብዓይ ዘሎ ምዓልታት ምስ ዝምርመሩ ጥራሕ ኢዩ። እዚ ለውጢ እዚ ካብ ዕለት 4 ግምቦት ኣትሒተ ኣብ ግብሪ ይውዕል።

እዚ ምቕይያር እዚ ዘተኣታትዎ ዘሎ መንግስቲ ኩይኑ ብመስረት ዝተዋህበና ምሕጽንታታት ናይ ኣብያተ ጽሕፈት ጉዳያት ጥዕናን ትካል ህዝባዊ ጥዕናን ዝተበጽሖ ኸኣ ኢዩ።

– ልዕሊ 1,3 ሚልዮን ኖርወያውያን እንተወሓደ ቀዳማይ መርፍእ ክታቦት ኮሮና ተኸቲቦም ኣለው። ንኩቱባን ካብ ውሽባ-ለብዒ ሕድገት ምሃብ ኣዝዩ ጥዑም ዜና ኢዩ፡ ንብተሓትውን ምዓልታዊ ህይወቶም ከየፋኹሰሎም ኣይተርፍን ኢዩ ብምባል ሚኒስተር ጥዕናን ክንክንን ቤንት ሀይዩ ብወገኑ ፍሳሕ ይገልጽ።

እዞም ምሉእ ክታቦት ዝተኸትቡ ምስቶም ኣብዘን ሽድሽተ ዝሓለፉ ኣዋርሕ ኮቪድ-19 ዝሓመሙ ብማዕረ ይስርዑ ኣለዉ ማለት ኢዩ፡ ስለዚ ኸኣ ካብ ውሽባ ይገላገሉ ኣለው። ስለዚ እውን ምሉእ ክታቦት ዝተኸትቡ ምስ ካልእ ብኮሮና ዝተላብዐ ድሕሪ ምቕራቦም መርመራ ኮሮና ንክምርመሩ ዝሓቶም ኣካል ዩላን ማለት ኢዩ። ኩቱባን ወይ እዞን ሽድሽተ ዝሓለፉ ኣዋርሕ ኮቪድ-19 ዝሓመሙ እናተወሸቡ ተጸባይ ተባሂሎም ንክይሕተቱ ብዝብል ድሮ ብኣግኡ ጸዲቑ ጸኒሑ ኢዩ።

ቀዳማይ መርፍእ ኮሮና ጥራሕ ዝተኸተቡ

ቀዳማይ መርፍእ ኮሮና ዝተኸተቡ ሰባት ካብ ዝኸተቡ ካብ ሰለስተ ሳምንታት ክሰብ 12 ሳምንታት ምስ ዘሕልፉ ካብ ምእታው ውሽባ-ለብዒ ናጻ ይብሃሉ፡ እዚ ግና እንተድኣ ድሕሪ እቲ ምስ ዝተላብዐ ሰብ ምቕራቦም ካብ ሳልስቲ ክሰብ ሻብዓይ ዘሎ ምዓልታት መርመራ-PCR ምስ ዝምርመሩ ጥራሕ ኢዩ። እቶም ክምርመሩ ዘይደልዩ ወይ ዘይክእሉ ግድን ኣብ ውሽባ-ለብዒ ክኣትው/ክውሹቡ ይግደዱ።

– እቶም ክልተ መራፍእ ክታበት ክኸተቡ ዘለዎም ሰባት፡ ክታበት ኮሮና ምሉእ ኣድማዕነት ኣብ ነብሶም ክህልዎን ኩነተ-ክትቦቶም ብወግዒ ከም ክቱባን ክፍለጠሎምን እንተኹይኑን እቲ ካልኣይ መርፍእ ክታበት ልክዕ ኣብ ግዜኡ ንክኸተብዎ ኣገዳሲ ከም ምኃኑ ሚኒስተር ሀይዩ ዩገናዝብ። ንዝተኸትቡ ሰባት ንኖርወይ ምስ ኣተው ክውሸቡ ኣለዎም ዝብል ሕጊ ብዝምልከት ዝኹነ ምቅይያራት ዝግበረሉ ዩሉን። ብወገን መንግስቲ ይግምገመሉ ኢዩ ዘሎ።

ኩቱባን ካብ ውሽባ ክወጽኡ ይኸእሉ ኢዮም

ኣብ ውሽባ-ለብዒ ኣትዮም ንዘለው ኩቱባን ድሕሪ እዚ ምቅይያር ኣብ ግብሪ ምውዓሉ እንተድኣ ካብ ዝኸተቡ ሰለስተ ሳምንታት ሓሊፉ ኩይኑ ካብ ውሽባኦም ክወጽኡ ይኸእሉ ኢዮም። እቶም ቀዳማይ መርፍእ ክታበት ጥራሕ ወሲዶም ዘለው ኸኣ ካብ ውሽባኦም ክወጽኡ እንተኹይኖም፡ መርመራ-PCR ካብ ሳልስቲ ክሳብ ሻብዓይ ዘሎ ምዓልታት ድሕሪ ምስ ብኮሮና ዝተለብዐ ምቕራብም ምስ ወሰዱ ጥራሕ ኢዮም ካብ ውሽባኦም ክወጽኡ ይኸእሉ።

ምሉእ ክታበት ዝተኸተቡ ካብ ውሽባኦም ምስ ወጽኡ ክምርመሩ ኣዩድልዮምን ኢዩ።

መረዳእታ ውሽባ-ለብዒ

መቃርብቲ ናይ ሓደ ብኮሮና ከም ዝተለብዐ ዝተረጋገጸ ሰብ ካብታ ምስኡ ዝቐረቡላን ዝተራኸቡላን ህሞት ክውሸቡ ኣለዎም። እንተድኣ መቃርብቲ ናይ ሓደ ብኮሮና ከም ዝተለብዐ ዝተረጋገጸ ሰብ ኩይንካ ኣናደይቲ ምንጪ ለብዒ ክውከሱኻ ኢዮም፡ ምስ ተወከሱኻ ድማ እቲ ንዓኻ ዝምልከተካ ሓበሬታታት ይህቡኻን እንታይን ክትገብር ከም ዘለካ ኸኣ ይሕብሩኻን።

[ንውሽባ-ለብዒ ዝምልከት ሕግታት ኣብ helsenorge.no ተመልከት](https://www.helsenorge.no)